華夷譯語

華夷譯語

天文門

آسمان

天

阿思媽恩

ماه

月

媽黑

آفتاب

日

阿夫他卜

ستاره

星

洗他勒

ابر

雲

阿卜兒

باد

風

巴得

باران

雨

把剌恩

شبنم

露

拾卜南

پشک　　　　رعد

霜　　　　雷

僕石克　　　　勒阿得

برف　　　　برق

雪　　　　電

百兒夫　　　　百兒半

قوس قزح

虹

高思古則黑

بخار

烟

卜哈兒

بنات النعش

斗

百納吞納頓石

غبار

霧

五巴兒

یخ

冰

夜黑

صاعقه

霆

撒頴羊

یخچه

雹

夜黑撒

آتش

火

阿忒石

روشن	نور
明	光
羅山	奴兒
تاریک	سایه
暗	影
他列克	撒夜

باد صبا

東風

巴得塞巴

باد دبور

金風

巴得得卜兒

باد سموم

薰風

巴得塞木恩

باد صابم

朔風

巴得撒因

داره　　بدر

日運　　圓月

打勒　　百得兒

هاله　　محاق

月運　　殘月

哈勒　　母哈革

كسوف	ژاله
日蝕	霖雨
苦蘇夫	惹勒
خسوف	ثابتات
月蝕	雜星
虎蘇夫	撒比他忒

سيارات

七政

塞呀剌忒

هوا

天氣

黑注

صبح صادق

天曉

速卜黑撒的革

انجلا

復圓

尹知剌

地理門

کوه

山

科 黑

جوی

河

卓 衣

رود

江

魯得

دریا

海

得孔呀

خاک

土

哈克

زمین

地

則米尹

آب

水

阿卜

چشمه

泉

扯石黙

خانبالغ

京

罕巴力頓

مملکت

國

滿剌克忒

شهر　　روستا

城　　村

舍 黑 兒　　羅 思 他

نواحی　　بیابان

境　　野

納 洼 黑　　比 呀 巴 恩

زراعت

田

即剌額忒

خرد

塵

華兒得

باغ

園

巴額

ریک

沙

列克

سنگ

石

桑克

بازار

市

把咱兒

راه

路

剌黑

چاه

井

义黑

تواره

籬

忒洼勒

ديوار

墻

迭洼兒

عقبه

嶺

阿羊百

غار

洞

阿兒

خوض

潭

蒿子

چول

川

捌勒

جويچه

溝

卓衣徹

كدرگاه

渡

古得兒葛黑

لبجوی

岸

勒比卓衣

مزار

墳

黙咱兒

دوتاه

徑

堵他黑

موج

潮

卯知

بیخان

庄

擺哈恩

جهان

世

者哈恩

جنگل

林

展单勒

معدن

鑛

母阿定

تر	حضير
濕	街
忒兒	黑雖兒
خشك	كل
乾	泥
戶石克	吉勒

پایاب

淺

巴牙卜

خندق

城壕

罕得革

مغاک

深

母阿克

میدان

教場

買搭恩

دروازه

關廂

得兒洼則

مسلمان

回回

母蘇里媽恩

دهانه

關口

得哈納

ترکی

高昌

土兒期

مغول

韃靼

卯斡勒

تبت

西番

土百忒

چورجی

女直

卓兒知

قریانی

雲南

古兒牙你

كنجانفو

陝西

欽張府

تنغوت

河西

湯屋忒

時令門

سال
年
撒　勒

ماه
月
媽　黑

روز	بهار
日	春
羅子	卜哈兒
ساعت	تابستان
時	夏
撒額忒	他比思他恩

تیرماه

秋

體兒媽黑

زمستان

冬

即米思他恩

بامداد

早

榜搭得

شبانگاه

晚

捨榜噶黑

اجتماع

朔

以知體瑪額

سرما

寒

塞兒瑪

استقبال

望

以思體革巴勒

گرما

熱

革兒瑪

تیره

陰

體勒

صاف

晴

撒夫

نمشب

子

恁舍卜

سحر

丑

塞黑兒

پگاه

寅

僕噶黑

ضحوه

卯

祖黑斡

ازدر

辰

阿日得兒

چاشتگاه

巳

文石忒噶黑

استوا　　دیگر

午　　申

以思體洼　　底单兒

بیشین　　آفتاب فرو رفتن

未　　酉

撇石尹　　阿夫他卜府羅勒夫貪

شام

戌

沙 恩

معتدل

温

母阿忒的勒

ضفق

犮

虎 夬 賽

فسردن

凍

非洗皃丹

سال عشرت　　آفت سماوی

稔年　水灾

撒勒 額石勒忒 阿法梯塞媽迂

سال قحطی　　آفت خشک

歉年　旱灾

撒勒 革黑推 阿法梯 戶石克

دینه

昨日

底納

هرروز

逐日

哈兒羅子

فردا

明日

法兒答

چهارفصل

四季

文哈兒法思勒

پنج عناصر سال آینده

五行 来年

潘知頓納速兒撒勒阿言得

سال رونده

去年

撒勒勒灣得

人物門

بادشاه

君

把的沙黑

وزیر

臣

我即兒

بیغامبر

聖

迫昂百兒

حکیم

賢

黑期尹

امیر

官

阿米兒

نویسنده

吏

你伞得

ایلچی

使

以里赤

لشکر

軍

勒石革兒

جد

祖

折得

پدر

父

迫得兒

مادر

母

馬得兒

دادر

兄

打得兒

زن

妻

贊

برادر

弟

比剌則兒

فرزند

子

法兒簪得

خویش

親

或石

دختر

女

朶黑忒兒

یار

朋

呀兒

خاوند

主

哈灣得

استاد

師

五思他得

مهمان

客

米黑瑪恩

شاگرد

徒

沙吉兒得

پیر

老

批兒

جوان

少

主注恩

توبن

僧

脫圖

مغ

道

木頓

کشاورز

農

起沙斡兒子

طبیب

醫

忒必卜

سوداگر

商

捷撘革兒

فالگوی

卜

法勒鍋衣

پری	بت
神	佛
迫 里	卜 忒
نیکمرد	دیو
仙	鬼
乜克黙兒侍	刁

خرفه ور	آدمی
工	人
黑兒法斡兒	阿得衮
شوکی	رعیت
夫	民
朔衣	勒額衣忒

عمک

叔

阿黙克

عمه

姑

俺黙

دادرزاده

姪

打得兒咱得

ینکه

嫂

眼革

كنيزك

婢

克你則克

همسايه

隣

罕撒夜

جاريه

妾

觧兒夜

نبيره

孫

納必勒

تو
你
禿

من
我
蠻

وی
他
歪

غلام
僕
五剌恩

دبیر

秀士

得必兒

هیزم زننده

樵人

血津則南得

مبارز

將軍

母巴力子

ماهیگیر

漁人

馬希几兒

طباخ

廚役

忒巴黑

نقاش

畫士

納噶石

صياد

獵人

塞呀得

مطرب

樂人

母忒力卜

فراست

相士

法剌塞忒

شبان

牧羊

鼠巴恩

ختایی

漢人

黑他衣

ڪلهبان

牧馬

克勒巴恩

گاوبان

牧牛

高巴恩

دزد

盜賊

杜子得

فیلبان

牧象

非勒巴恩

人事門

دولت

福

倒勒忒

عمر

壽

兀木兒

شاد

喜

沙得

نشاط

樂

你沙忒

جد

勤

只得

کاهل

懶

喀黑里

دوست

愛

多思忒

رحم

憐

勒罕

برآمدن

出

百剌黙丹

درآمدن

入

得剌黙丹

دیدن
見
底丹

جستن
尋
主思貪

دانستن
知
打你思貪

اندیشه
想
俺迭舍

کار

事

噶兒

آموختن

學

阿母黑貪

خاص

專

哈思

صدق

誠

遂得單

انعام

恩

尹恩阿

تشریف

賞

忒石力夫

عرضه

奏

阿兒則

خواستن

討

花思貪

نیاز

拜

你呀子

فرستان

差

法兒思他丹

عنایت

望

額納夜忒

دادن

與

打丹

توانگر

富

土徃单兒

فقیر

貧

法单兒

مهتر

貴

米黑忒兒

کهتر

賤

起黑忒兒

انسانیت

仁

因撒你夜忒

آدب

禮

阿得卜

مروت

義

母魯斡忒

خرد

智

黑勒得

وفا

信

我法

طريف

清

則里夫

عزيز

濁

額即即

حركات

動

武兒嘴黑

سکنات

靜

塞克納忒

خندیدن

笑

罕底丹

گریستن

哭

巴里思貪

مکر

詐

默克兒

عام
愚
阿恩

خم
減
堪

مزيد
添
黙即丹

صفت
誇
髓法忒

پند

勸

潘得

مطیع

順

母推額

یاغی

逆

呀額

حکم

斷

户坤

خدش

疑

黑杜克

فروختن

賣

府羅黑貪

خریدن

買

黑里丹

بیا

来

必呀

برو

去

卜劳

تعزیر

罰

忒額里尹

غضب

怒

額則卜

شکایت

怨

石噶夜忒

تقاضا

催

忒嘎咱

بیدار

醒

別搭兒

مست

醉

默思忒

ماندگی

勞

馬恩得几

عفو

赦

阿夫

تعلیم

訓

忒阿里尹

بازداشتن

留

巴子搭石貪

برخاستن

起

百兒哈思貪

باش　　دستگیر

居　　救

巴石　　得思忒巴里

مقبول　　سیاست

受　　刑

默羊卜勒　　诜吁塞忒

کشتن

殺

苦石貪

خواب دیدن

夢

花卜底丹

خسبیدن

睡

虎思比丹

شناختن

認

石納黑貪

وعده

許

我阿得

خواندن

讀

花恩丹

طلبیدن

請

式勒比丹

نظر

觀

納則兒

آه

嘆

阿黑

شاداش

謝

沙得巴石

توانا

能

土湋納

گناه

罪

古納黑

کردن

爲

克兒丹

آویختن

掛

阿月黑貪

تجسس

查

忒折迭思

پشیمان

悔

迫舍嫣恩

بازی

戲

把即

آواز

聲音

阿洼子

سازواری

和穆

撒子洼力

تعلق

管束

忒俺路革

تقصير

怠慢

忒華維兒

زيرك

聰明

即勒克

دلالت

導引

得剌勒忒

مشورت

商議

默東勒忒

زنهار

叮嚀

儘哈兒

خصومت

爭競

虎蘇默式

اختیار

選擇

以黑體牙兒

فسوس

欺凌

府蘇思

身體門

سر

頭

塞兒

روی

面

羅衣

ابرو

眉

阿卜羅

چشم

眼

徹深

موی

髮

母衣

گوش

耳

鍋石

بینی

鼻

比你

دندان

牙

膽打恩

دهان

口

得哈恩

زبان

舌

則巴恩

دل

心

的勒

شکم

腹

石堪

دست

手

得思忒

پای

足

蚆衣

فربه

肥

法兒必黑

لاغر

瘦

剌額兒

فرج

陰

法兒知

ذکر

陽

則克兒

خوی
性
乎衣
جان
命
扎恩

سخن
言
塞昏
عمل
行
阿默勒

نیت

意

你夜忒

جگر

肝

上革兒

صورت

形

蘇勒忒

زهره

膽

則黑勒

استخوان	زنخ
骨	頦
五思土黑洼恩	則納黑
گوشت	گردن
肉	項
鍋石忒	單兒丹

شش

肺

東石

تارکسر

頂

他力起塞兒

سینه

胸

洗納

مشت

拳

木石忒

کتف

肩

克替夫

پشت

背

僕石忒

دیده

睛

底得

معده

胃

米阿得

روده

腸

羅得

پی

筋

拍衣

زلف

鬢

則勒夫

ریش

鬚

里石

انگشت

指

俺故石忒

آفت

灾

阿夫忒

پیشانی

額

撒沙你

آب دیدن

淚

阿卜底得

خون

血

乎恩

حلقوم

咽喉

虎魯姑恩

تن

身

貪

بیمار

疾病

別媽兒

宮室門

قلعه

樓

華里默

صفه

臺

塞法

کوشک

殿

科石克

انبار

倉

俺巴兒

غرفه

閣

五兒法

خزینه

庫

黑即納

مسجد

寺

默思只得

خانه

房

哈納

در

門

得兒

دریچه

窗

得黑徹

سقف

梁

塞単法

پخنه

堦

迫額納

ستون

柱

速秃恩

مناره

塔

母納勒

تیم

店

梯 尹

بام

簷

巴 木

پل

橋

僕 勒

مجور

廊

米 知 斡 兒

خشت

磚

黑石忒

سرای

廳

塞剌衣

سفال

瓦

速法勒

وسه

椽

我塞

دارافرین

欄杆

搭兒阿夫即尹

یامخانه

館驛

牙木哈納

بارگاه

丹墀

把兒噶黑

鳥獸門

أژدز

龍

阿日得兒

پلنگ

虎

迫郎克

شیر

獅

賒兒

فیل

象

非勒

اشتر

駝

五石禿兒

اسب

馬

阿思卜

گاو

牛

高

گوسفند

羊

果思畨得

مرغ

雞

木兒額

ماهی

魚

馬希

قاز

鵞

嘎子

روباه

狐

魯巴黑

بط

鴨

百忒

خرگوش

兎

黑兒鍋石

خوك

猪

克 乎

سك

犬

克 塞

فراشترك

燕

克路土石剌法

اسور

鴈

兒斡思阿

حمدونه

猴

罕都納

بوز

豹

廷子

جانور

鷙

鮓奴斡兒

باشه

鷂

把舍

مار

蛇

媽兒

مشک

麝

木石克

گربه

猫

古兒百

موش

鼠

母石

مگس

蠅

默克思

زمره

蟬

日母勒

پشه

蚊

迫舍

پروانه

蛾

迫兒斡納

منقار

嘴

敏噶兒

ظرافه

麒麟

祖魯法

فلوس

鱗

府魯思

سيمرغ

鳳凰

洗木兒額

طوطی

鸚鵡

脫推

طاوس

孔雀

他屋思

لخام

鴛鴦

魯哈木

چغز

蝦蟆

徹額子

کرم

蟲

乞林

مورچه

蟻

抹兒徹

پریدن

飛

迫里丹

بانگ

鳴

邦克

پشم

毛

迫深

بال

翅

巴勒

سنب

蹄

孫卜

چنگال

爪

展噶勒

چرچرک

翡翠

赤兒赤里

ملخ

蝗虫

默勒黑

ورتیج

鵪鶉

我兒梯知

花木門

درخت

樹

得勒黑忒

جوب

木

搠卜

توت

桑

秃忒

بید

柳

别得

سرو

松

速魯

ابهل

栢

五卜戶勒

بادنجان

茄

把廷扎恩

زنجبیل

薑

簪知比勒

پیاز

葱

痞呀子

سیر

蒜

西兒

شالى

稻

沙里

طراوت

新鮮

忒剌斡忒

گندم

麥

敢敦

ماش

豆

媽石

قلقاس

芋

古勒嘎恩

حندبا

韭

敢得納

حنب

麻

克納卜

شاخ

枝

沙黑

برگ

葉

百兒克

بیخ

根

別黑

نیشنی

笋

你石柰

سایه

牡丹

塞里黑

سبست

苜蓿

洗卜細忒

فحرب

浮萍

法黑路卜

انعور

蒲萄

俺姑兒

حلاب

薔薇

古剌卜

器用門

كمان

弓

克媽恩

تير

箭

梯兒

خود
盔
乎得

جوشن
甲
卓山

نیزه
鎗
乃則

کارد
刀
葛兒得

رکاب
鐙
里葛卜

طبق
盤
忒百革

جناق
鞊
主納革

کاسه
碗
葛塞

صراحی

壺

速剌黑

تمغا

印

貪阿

چوبی

筯

搠几

آینه

鏡

阿衣納

غژه　　بوی

琴　　香

頻日克　　鉢衣

شطرنج　　نقشین

棋　　畫

拾式藍知　　納革石尹

كوزه	علم
瓶	旗
枓則	阿藍
كشتى	چتر
船	傘
起石梯	徹式兒

گردون

車

革兒都恩

نای

笛

納衣

بوریا

席

鉢兒牙

دهل

鼓

堵戶勒

قدح

鐘

革得黑

اكز

鉤

阿革子

لگام

轡

魯骂木

پرده

簾

迫兒得

درفش 錐 堵路夫石

چوبه 杵 杵百

آسیا 磨 阿洗牙

جواز 臼 主注子

چراغ	بادبان
燈	蓬
赤剌額	巴得巴恩
خم	تازیانه
甕	鞭
昏	他子呀納

كوى
毬
鍋衣

شيره
卓
史勒

مسقار
笙
母流写兒

سندلى
櫈
散得里

لطن
盆
勒圖

دیگ
鍋
迭克

بادویزن
扇
巴得月箏

سفط
箱
塞法忒

فانوس

燈籠

法奴思

محفه

轎子

默黑法

شمع

蠟燭

含默額

مجمر

香爐

米知默見

衣服門

جامه

衣

扎默

تاج

冠

他知

موزه	کتی
靴	錦
抹则	克梯
کمر	نوار
帶	段
革默兒	忒洼兒

حریر

綾

黑里兒

لای

羅

剌衣

کرباس

布

克兒巴思

تورقو

絹

土兒狐

ابریشم

絲

阿卜列石尹

ریشته

線

里石忒

ابره

表

阿卜勒

استر

裏

阿思忒兒

دامن

襟

打蠻

آستین

袖

阿思梯尹

منلاتو

綿

敏搭禿

کلاه

帽

苦剌黑

گریبان

領

巴里巴恩

قضاغند

被

革咱安得

نمد

毡

納默得

بستر

褥

痞思忒兒

بالش　　فوطه

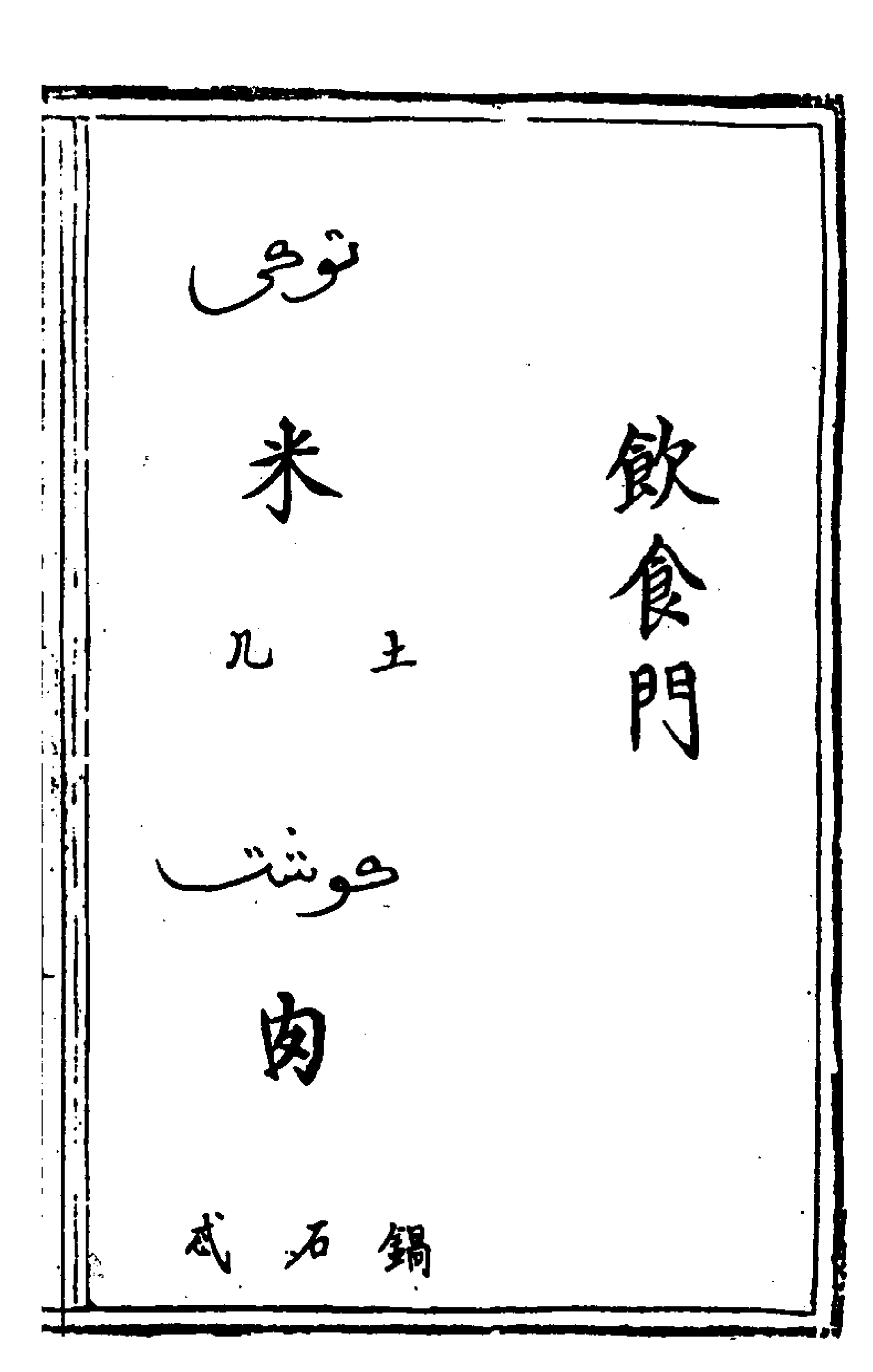
枕　　手巾

把力石　　府忒

جوال　　نیمتنه

袋　　短衫

主洼勒　　恁忒納

飲食門

توشى

米

土几

گوشت

肉

鍋石忒

آش

飯

阿石

روغن

油

羅安

آرد

麵

阿兒得

نمک

鹽

納默克

شراب

酒

捨剌卜

شکر

糖

捨克兒

سرکه

醋

洗兒克

عسل

蜜

阿塞勒

دارو

藥

打魯

گرسنه

飢

古見思納

چا

茶

本音

سیر

飽

岁見

تشنه

渴

忒石納

خوردن

喫

火見丹

آشامیدن

飲

阿沙米丹

مزه

味

默則

شیرین

甜

史 里 尹

ترش

酸

土 路 石

تلخ

苦

忒 勒 黑

تیزه

辣

忒 兒 勒

شور　　جوشیدن

鹹　　煮

朔 見　　卓 石 丹

سوفتن　　خام

燒　　生

鎖 黑 貪　　哈 恩

پخته

熟

僕黑忒

شوربا

湯

朔兒巴

نان

餅

納恩

روغن گاو

酥

羅安高

جغرات

酪

主額剌忒

هومه

醬

科默

آمیختن

調和

阿臧黑貪

珍寶門

زر

金

則兒

نقره

銀

奴革勒

مروارید	مس
珠	銅
默見洼里得	蜜 思
یشم	آهن
玉	鐵
夜 深	何 罕

قاش

錢

喝石

جیزی

物

赤則

سرب

鉛

速兒卜

ارزیز

錫

阿兒即子

سبید

粉

洗撒得

جزع

瑪瑙

上則額

رخت

貨

勒黑忒

مرجان

珊瑚

黙兒扎恩

بلور

水晶

卜魯兒

گوهر

寶貝

稿黑兒

کهربای

琥珀

克黑兒巴衣

حلبی

玻瓈

哈勒必

聲色門

کبود

青

克卜得

سرخ

紅

速見黑

زرد
黃
則兒得

سیاه
黑
洗牙黑

سفید
白
洗法得

نوه
紫
那克

رنگین	زنگاری
濃	藍
郎几尹	沓骂力
بی رنگ	سبز
淡	綠
别郎克	塞卜子

رنگ کردن

染

郎克克兒丹

رنگ

色

郎克

جوزی

茶褐

爪即

آل

大紅

阿勒

سبز روشن

明綠

塞卜子羅山

فستقی

柳青

非思忒革

سبز تلخ

黑綠

塞卜子忒勒黑

文史門

شعر

詩

舍頴兒

دفتر

書

得夫忒兒

عبارت

文

額巴勒忒

خط

字

黑忒

کاغذ

紙

噶額子

بحه

墨

百克

قلم　　قرآن

筆　　經

革藍　　古剌恩

دوات　　تواريخ

硯　　史

得洼忒　　忒洼列黑

سوره　　خط تحقیق

篇　　真字

蘇勒　　黑忒忒黑革革

دیباچه　　خط مسوده

序　　草字

底巴徹　　黑忒母嫂斡得

مخلوج بيت

行書詞曲

默黑魯知擬式

خط كوفى

篆字

黑式科非

方隅門

مشرق

東

默石力革

مغرب

西

默額力卜

جنوب	زبر
南	上
者奴卜	則百兒
شمال	زیر
北	下
石媽勒	鄭兒

چپ
左
徹卜

راست
右
剌思忒

پیش
前
撇石

پس
後
迫思

اندرون

内

俺得魯恩

میان

中

米牙恩

بیرون

外

別魯恩

کرانه

邊

克剌納

مربع

方

母藍百額

مدور

圓

母倒斡見

فراخ

寬

法剌黑

تنگ

窄

湯克

كوشه

角

科舍

تگ

底

忒克

حرم

家

哈藍

يكدر

間

夜克得兒

اینجا

這里

因扎

انجا

那里

昂扎

數目門

یک
一
夜克

دو
二
都

سه

三

些

چهار

四

叉哈兒

پنج

五

潘知

شش

六

舍石

هفت

七

哈夫忒

هشت

八

哈石忒

نه

九

奴黑

ده

十

得黑

صد

百

塞得

هزار

千

哈咱兒

طاق

单

他革

جفت

雙

住夫忒

تمن

萬

土蠻

عدد

數

阿得得

سیر

兩

岁兒

ذره

毫釐

則兒勒

通用門

هست

有

哈思忒

نیست

無

也思忒

برابر

同

百剌百兒

بلی

是

百列

تفاوت

異

忒法乁忒

فتنه

非

非忒納

کاواک

虛

噶洼克

حقیقت

實

黑革忒

آهسته

緩

阿黑思忒

تیز

急

貼子

دشوار

難

堵石洼兒

دور

遠

都兒

آسان

易

阿撒恩

نزدیک

近

納子低克

گشادن

開

苦沙丹

درست

精

堵路思忒

بستن

閉

百思貪

درشت

粗

堵路石忒

دراز

長

得剌子

کلان

大

克剌恩

کوتاه

短

科他黑

خرد

小

戶兒得

بسیار
多
比洗牙兒

چون
如
初恩

کمتر
寡
堪忒兒

اکنون
今
阿克奴恩

اخر

若

阿革兒

کهنه

舊

科黑納

تمامت

完

忒媽默忒

کمال

全

克媽勒

اقبال

興

以革巴勒

خوش

好

或石

ادبار

敗

以得巴見

بد

歹

百得

یافت

得

牙夫貪

نایافت

失

納牙夫貪

گران

重

革剌恩

سبک

輕

塞卜克

فراغت 閑 法剌額忒

خير 善 亥兒

شتاب 忙 石他卜

شر 惡 舍兒

رونق	بالارفتن
榮	升
勞納革	把剌勒夫貪
شرمنده	فرورفتن
辱	沉
捨兒滿得	府羅勒夫貪

زشت
醜
即石忒

خوب
俊
乎卜

قوى
強
改迂

ضعيف
弱
則額夫

بها

價

百咍

بایستن

用

把衣思貪

پر

滿

僕兒

کفایت

成

起法夜忒

بلند

高

百藍得

پستی

低

迫思梯

راستی

真

剌思梯

دروغ

假

朶羅頟

فريق

分

法里革

ميل

私

買勒

جماعت

聚

者嗎額忒

عدل

公

阿得勒

گذشتن ورزیدن

過 積

古得石貪 我兒即丹

رنج مشفق

傷 孝

藍 知 母石費 革

سطبر

厚

洗忒百兒

تنك

薄

土奴克

انتظار

等

因體咱兒

سبب

因

塞百卜

حرام

誰

革搭恩

صدقه

施

塞得革

منع

阻

默納額

رها

放

勒哈

رسیدن

至

勒洗得

بدین

此

百低尹

فهم

省

法罕

نو

新

腦

مجموع

總

黙知母額

سلامت

安

塞剌黙忒

ولیکن

然

我列欽

گردانیدن

轉

革兒打你丹

مقصود
緣故
默革蘇得

عربده
喧譁
額兒百得

چگونه
怎生
初科納

سیاحت
遊翫
洗呀黑忒

آراستن　　بدرفتار

齊整　　舉保

阿剌思貪　　迫得勒夫他兒

پاک　　بیکار

乾淨　　無用

把克　　別噶兒

خودمرد	باکنیست
自由	無妨
或得母剌得	巴克乜思忒
کوچ	باشگونه
遷更	顛倒
科知	地思科納

ترتیب

次序

忒兒梯卜

پنهان

遮藏

潘哈恩

عادت

慣曾

阿得忒

بهانه

推辭

百哈納

قناعت　　گرچه

守分　　雖是

革納額忒　　革兒赤

آرامیدن　　غرض

穩重　　發志

阿剌米丹　　矮勒忒

هنر

本事

虎納兒

خدمت

侍奉

黑得黙忒

دلگماری

用心

的勒古媽里

تقديم

進貢

忒革低尹

ابدالدهر

永遠

阿卜鈍得黑兒

آمان

太平

阿媽恩

مدخل　　عمارت

進　　脩

母得黑勒　　額媽勒式

حلم　　صلاميت

德　　業

黑　林　　塞剌黑夜式

مخرج

退

母黑勒知

روايت

傳

力注夜忒

نعمت

食

你阿黙忒

منصب

墜

滿速卜

تحفل

保

咸克夫勒

مشرف

享

母捨兒勒夫

تنفيز

治

貪非子

غايت

極

阿夜咸

بزرگ

洪

卜尺路克

قرار

定

革剌兒

سماء

乾

塞嗎衣

ارض

坤

阿兒子

مغولان　　رمه

厲　　群

卯斡剌恩　　勒黙

ناز　　مخالف

勢　　悖

納子　　母哈力夫

اندازه

量

俺搭則

چندان

屢

諂搭恩

راز

機

剌子

ظفر

勝

則法兒

حرب

戰

黑勒卜

تلاش

鬪

忒剌石

غارت

搶

阿勒忒

اغرار

決

以革剌兒

توبه	اجابت
改	准
討百	以扎百忒
شکرانه	نهی
贖	禁
朱苦剌納	乃希

تدبیر　　باقی

計　　久

忒得必兒　　把革

پاینده　　ضیافت

延　　待

地言得　　隨牙法忒

مال

財

媽華

سود

利

蘇得

شايں

可

沙夜得

معلوم

通

默何會恩

وداعی	همگان
辭	咸
雨搭額	答母蔫恩
جواب	همان
答	就
者洼卜	答媽恩

خیانت

隱

黑牙納忒

هوس

尚

哈斡思

خطر

危

黑忒兒

بسی

甚

百些

خشنود

悦

火石奴得

خوف

畏

蒿夫

سعادت

吉

塞阿得忒

شوم

凶

束恩

حمایت	کبوتر
護佑	鵓鴿
黑嫣夜忒	克卜忒兒
قدرت	حیوان
化生	禽獸
古得勒忒	海洼恩

استعداد　عزیزان

隄備　君子

以思體阿打得阿即咱恩

چرانیدن　لیمان

牧放　小人

赤剌你丹　勒衣媽恩

تهنيتهار شمايان

慶賀 爾等

忒黑你夜忒哈衣 東媽呀恩

تيمار مايان

作養 我每

體媽兒 媽呀恩